

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

น้ำใจนักกีฬา เป็นคุณธรรมที่นักวิชาการทางพลศึกษาได้พยายามศึกษาและวิจัยไว้
ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาไว้มากมาย วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่อง ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา เท่าที่ค้นคว้าไว้มีดังนี้

ในปี พ.ศ. 2477 เจ้าพระยาธรรมรักษำมนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
นามปากกา "ครูเทพ" ได้ประพันธ์บทเพลงกราวกีฬาในโอกาสที่กรมพลศึกษาได้เปิดการ
อบรมครูพลศึกษาทั่วราชอาณาจักร ซึ่งในบทเพลงกราวกีฬานี้ได้สรุปสาระสำคัญของน้ำใจ
นักกีฬาไว้อย่างกระชับรัด เนื้อเพลงกราวกีฬามีอยู่ว่า

พวกเรานักกีฬาใจกล้าหาญ

เชี่ยวชาญชิงชัยไม่ยอมย่อ

คราวชนะรุกใหญ่ไม่รีรอ

คราวแพ้ไม่ท้อถอยพินทุ

(สร้อย) ฮีม ฮีม ฮีม ฮีม กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ ฮ้ำฮั ฮ้ำฮั

กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก่กองกิเลสทำคุณให้เป็นคน

นุของการฝึกตน เล่นกีฬาสากล ตะลา ลา

ร่างกายกำยำล่ำเลิศ

กลามเนื่ออกเกิดทุกแห่งหน

แข็งแรงทุรหอคอทุทน

รองไวไม่ย่นระยอใคร

(สร้อย) ฮีม ฮีม .....

ใจคอมั่นคงทุรังศักดิ์

รู้จักที่หนีที่ไล

รแพรชนะรุกภัย

ไวใจไคทั่วทั้งรักซัง

(สร้อย) ฮีม ฮีม ฮีม .....

ไม่ชอบเอาเปรียบแข่งขัน
 สู้กันชิงหน้าอย่าลับหลัง
 มีส่วนตัวเมื่อเหลือกำลัง
 เกือบชิงการ เล่นเห็นแก่ตัว
 (สรอย) อิม อิม .....

เล่นรวมกำลังกันหุ้พวก
 เอาใจสะควกมิโซซัว
 ไม่วางานหุ้หรือเล่นเป็นไม้กั้ว
 รวมมือกันทั่วก็ไซโย¹

ในปี พ.ศ. 2516 ชูจิตต์ รัตนสาร ณัฐ อินทรปาน และประพันธ์ กิ่งมิ่งแธ
 ไกล่ลวถึงลักษณะของความมีน้ำใจนักกีฬา ไว้ดังนี้

การเล่นด้วยความยุติธรรม ได้แก่ การเล่นตามกฎกติกาที่บัญญัติ
 บันทักไว้เป็นลายลักษณอักษร
 มีเมตตาจิตคอยเล่นฝ่ายตรงข้ามตลอดเวลาของการแข่งขัน
 ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดของกรรมการ
 จะตองควบคุมอารมณ์ของตนไว้ให้ไค
 ความมีน้ำใจนักกีฬานี้ถือว่า เป็นหลักธรรมเบื้องต้นของการกีฬา²

ในปีเดียวกัน เสี่ยม พรหมบุญพงศ์ จริญญา เอกอินทร์ และปรีวรรต มีเหล็ก
 ไกล่ลวถึงลักษณะของผู้น้ำใจเป็นนักกีฬาว่า

ผู้นเล่นกีฬาด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินบันเทิง
 ใจเพื่อสังคมหรือหมู่คณะ

¹กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, แบบเรียนภาษาไทย (กรุงเทพ
 มหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523), หน้า 73-75.

²ชูจิตต์ รัตนสาร, ณัฐ อินทรปาน และประพันธ์ กิ่งมิ่งแธ, "ประกิต
 สัญญาทางการกีฬา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 2 (กรกฎาคม
 2516) : 35-36.

ผู้ที่ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น
 ผู้ที่ไม่เอาตัวเขา เปรียบคู่แข่งขึ้น
 ผู้ที่รู้จักแพ้ ชนะ อภัย
 ผู้ที่ถือคติว่า "ใจรัก สมุ้ครเล่น เป็นระเบียบ เมื่อผิดต้องแก้
 เมื่อแพต้องยอม แลวซ่อมใหม่
 และยังคงสรุปข้อควรปฏิบัติเพื่อที่จะให้โค้ชชื่อว่า เป็นผู้นำใจนักกีฬาไว้ดังนี้

ให้ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น
 ชื่อสัตย์สุจริตต่อกองแข่งขันตลอดจนเพื่อนฝูง
 เป็นผู้รู้จักขมใจ รักษาสติ ไม่แสดงโมโหโทโส
 เป็นผู้รักษาสุขภาพให้ได้อยู่เสมอ
 หากปราชัยก็ทำใจให้หนักแน่น
 หากมีชัยก็ไม่แสดงความภูมิใจจนออกนอกหน้า
 เป็นผู้ทำตนใหญ่คนองทั้งกาย วาจา และใจ อยู่เสมอ
 เล่นกีฬาควยขันเชิงกีฬา (Play the Game) ไม่ใช่วิวาทกัน
 มีมารยาททั้งในการเล่นการกีฬา รู้จักให้เกียรติยศต่อผู้ทั้งใน
 ฐานะผู้ชนะและผู้แพ้

ในปี พ.ศ. 2521 ประพนธ์ ลักษณะพิสูทธิ์ ไค้กล่าววว่า
 ผู้นำใจนักกีฬา คือ คุณธรรมข้อหนึ่งที่จะส่งเสริมให้มีการปลูก
 ฝังขึ้นในตัวบุคคล ได้แก่
 การรู้แพ้
 การรู้ชนะ
 การรู้อภัย
 เคารพกติกา
 ยอมรับคำตัดสินโดยไม่มีข้อโต้แย้ง

1 เสี่ยม พรหมบุญพงศ์, จรูญ เอกอินทร์ และปวีรพรต มีเหล็ก, คู่มือ
การสอนวิชาพลศึกษาสำหรับชั้นประถมปีที่ 1-4, พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516),

และยังได้สรุปความคิดรวบยอด (Concept) ของคำว่าน้ำใจนักกีฬาได้เป็น
3 องค์ ประกอบด้วยกันคือ

ความรับผิดชอบ (Responsibility)

กิริยาทาทาง (Manners)

ค่านิยมทางค่านิจใจ¹ (Moral Values)

ในปี พ.ศ. 2522 กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา ได้รวบรวมความหมายของคำว่า น้ำใจนักกีฬา สรุปไว้ดังนี้

- รู้จักการแพ้
- รู้จักการชนะ
- รู้จักการวิพากษ์ซึ่งกันและกัน
- รู้จักการเสียสละ
- ไม่เอาโรคเอาเปรียบผู้อื่น
- รักความยุติธรรม
- เป็นผู้ใหญ่และนุรักษ์ที่ดี
- มีความซื่อสัตย์สุจริต
- มีความเมตตาากรณา
- มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- ไม่คึกคอกฮาตู่
- มีความโอบอ้อมอารี
- ไม่เป็นผู้มีอคติ
- มีความอดทนอดกลั้น
- มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- มีระเบียบวินัย
- มีความสุภาพนอบน้อม และถ่อมตนเสมอ
- ให้เกียรติผู้อื่น
- เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามอัธยาศัย
- เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- มีความสำนึกในหน้าที่

¹ ประพันธ์ ลักษณะพิสุทธิ์, พลศึกษาช่วยปลูกฝั่งน้ำใจนักกีฬาได้จริงหรือ?, 36.

- การทำให้สิ่งกมนั้นมีความสุขสงบและมีความเจริญเกิดขึ้น
- พูลเมืองที่ปฏิบัติและเคารพตอกฎหมายนานเมือง
- ทองเช่าใจในกฎกติกาอย่างแท้จริง
- เป็นผู้อยอมรับในสภาพความเป็นจริง
- ให้ออกาสผู้อื่น
- การชนะคือต่อสู้ตามกติกา
- ไม่แกว่งไกว
- ไม่ไควว้างใจใหญ่คอสแพ
- ชนะด้วยเทคนิคที่เหนือกว่า
- ชนะด้วยพลังกำลังที่ดีกว่า
- ชนะด้วยสมองที่ดีกว่า
- ชนะด้วยกำลังใจที่เหนือกว่า
- ไม่เขาะเขย คุกเหยียดหยามต่อสู้ทางวาจาและการกระทำ
- แข่งขันในเกมส
- ยอมรับการพ่ายแพ้ตามเหตุและผลที่แพ
- เมื่อแพ้ไม่พาดูเกเร
- มีความปิติยินดีต่อสิ่งที่พบเห็นในค่านุสง เสริม สนับสนุน ตาม
จุดหมายจากผู้ให้ศอญรับอย่างภาคภูมิใจ ไม่มีที่สิ้นสุด
- มีการสรร เสริญผู้อื่น
- ปฏิบัติตามกติกาของการเล่นต่าง ๆ¹

ในปีเดียวกัน ชรินทร์ชัย อินทிரากรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะที่สำคัญของ
น้ำใจนักกีฬา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำไปทดลอง
ใช้และหาความเที่ยงของแบบสอบถามกับนิสิตปริญญาโท ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
ปรากฏว่า ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามไคค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และนำ
ไปใช้กับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 125 ท่าน นำผลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่า
เฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเคียว ปรากฏว่า ลักษณะ

¹กรมพลศึกษา, กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, ความหมายของน้ำใจ
นักกีฬา (กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, 2522).

ของน้ำใจนักกีฬา ประกอบไปด้วย การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ อีกรวม 50 ข้อ โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่

- เมื่อชนะไม่ เย้ยหยันหรือดูถูกเหยียดหยามฝ่ายแพ้งทางวาจา

การกระทำ

- เมื่อแพ้ไม่พาด เกเร

- ให้อภัยซึ่งกันและกันในความพลาดพลั้งที่เกิดขึ้น

- ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและกติกาของการ เล่นโดยเคร่งครัด

- มีระเบียบวินัยในตนเอง

- เคารพและ เชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสินตลอดเวลา

- มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- มีน้ำใจหนักแน่น มีความอดทน ไม่แสดงอาการโมโหหรือโกรธแค้นต่อเพื่อนร่วมเล่นและบุคคลอื่น

- เล่นด้วยชั้นเชิงและยุทธวิธีของการ เล่นกีฬา นั้น ๆ อย่างแท้จริง

- เชื่อฟังผู้ฝึกสอน

- เมื่อแพ้ไม่คิกอำชาคู

- ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน

- เมื่อแพ้แสดงความยินดีกับฝ่ายชนะ

- เมื่อแพ้ไม่คิกอิจฉาวิชา

- ยอมรับสภาพและผลของการ เล่นด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ

- มีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมทีม

- เมื่อชนะก็ไม่แสดงความดีใจจนออกนอกหน้ามากเกินไป

- ไม่ขี้ขลาดกลัวหรือถอยห่างเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน

- แสดงความเป็นมิตรและให้เกียรติกับเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน

- มีความสุภาพเรียบร้อย ไม่แสดงอาการเย่อหยิ่งและโอ้อวดต่อบุคคลอื่น

- ซื่อสัตย์สุจริตต่อเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน

- มีความเชื่อและเชื่อมั่นในอุดมคติของการกีฬา

- เมื่อแพ้ไม่แสดงความเสียใจจนออกนอกหน้ามากเกินไป
- เมื่อแพ้ยอมรับในความสามารถของฝ่ายชนะ
- เห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน
- เล่นให้เต็มความสามารถของตนเอง และในขณะที่เดียวกันก็รู้จักประมาณตนในความสามารถนั้น ๆ ควบ -
- ยอมรับในขอบครองของตนเอง และพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น
- เล่นกีฬาเพื่ออุดมคติของการกีฬา โดยไม่หวังผลประโยชน์จากนอกจากผลและประโยชน์จากการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง
- เมื่อแพ้ไม่เสียขวัญ
- เมื่อแพ้ไม่โทษผู้อื่นหรือสิ่งต่าง ๆ
- พยายามเอาชนะโดยใช้ความสามารถของตนเอง ไม่ว่าจะจริงหรือขอร่องให้ฝ่ายตรงข้ามยอมแพ้
- ไม่ถ่อมตนแพชนะ เป็นสำคัญ
- ยอมรับนับถือสิทธิและหน้าที่ของเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน
- ใจคอกว้างขวาง
- มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- ปฏิบัติตามข้อตกลงต่าง ๆ
- ยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมทีม
- ไม่เห็นแก่ตัว
- มีความจงรักภักดีต่อหมู่คณะ
- พยายามศึกษาทำความเข้าใจกับกฎระเบียบข้อบังคับและกติกาของการเล่น
- มีจิตใจเข้มแข็ง มานะอดทน
- มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน
- รู้จักคุณค่าและคุณประโยชน์ของเพื่อนร่วมคณะ
- เมื่อชนะก็มีความเห็นอกเห็นใจฝ่ายแพ
- เป็นคนร่าเริงสนุกสนาน เป็นกันเองและมีโอภาปราศรัย
- ไม่แบ่งชั้นวรรณะ เชื้อชาติ หรือศาสนา

- มีความกล้าในสิ่งที่ควร
- พยายามเอาชนะความกังวลใจที่เหนือกว่า
- พยายามเอาชนะโดยใช้กำลังความสามารถทางร่างกายที่เหนือกว่า¹

ในปี พ.ศ. 2523 กอง วิสุทธารมณ ได้สรุปลักษณะของความเป็นน้ำใจนักกีฬา นอกจากการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัยแล้ว ควรจะมีคุณธรรมเหล่านี้รวมอยู่ด้วย ได้แก่

- การไม่เห็นแก่ตัว
- มีความยุติธรรม
- บังคับใจตนเองให้ประพฤตินอกกาย วาจา ใจ²

ในปีเดียวกัน วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ กล่าวว่า น้ำใจนักกีฬา เป็นน้ำใจที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่งที่เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้บุคคลสามารถมีชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นหลักหรือคุณธรรมที่ยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่

- ยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎ เหนือและระ เบียบข้อบังคับ
- มีความรักความสามัคคี
- เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน
- ถอดยถอยอาศัยซึ่งกันและกัน
- ไม่พยายามเอาเปรียบซึ่งกันและกัน แม้จะเป็นฝ่ายเดียวกันหรือฝ่ายตรงข้ามกัน
- เล่นด้วยชั้นเชิงของการกีฬา เต็มกำลังความสามารถ

¹ ชนินทร์ชัย อินทราภรณ์, "ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523).

² กอง วิสุทธารมณ, "การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสารศึกษาศาสตร์ พลศึกษา และสันตนาการ 6 (มกราคม 2523) : 7.

- ให้อภัยซึ่งกันและกันในความพลาดพลั้งที่เกิดขึ้น
- เล่นด้วยความสุภาพเรียบร้อย ไม่เยอหยิ่งของทองหรือโอ้อวด
- พยายามควบคุมอารมณ์ของตนเองให้เป็นผู้มีน้ำใจหนักแน่น อุกถลัน และขยับยั้งใจ
- ตางคนตาง เล่นกันอย่างฉันท์มิตร
- ให่เกียรติแก่ญรวม เล่นควยกันทั้งฝ่ายเดียวกันและฝ่ายตรงข้าม
- มีกฎร้ทักทายปราศรัยหรือจับมือกันทั้งก่อนและหลังการเล่น
- ให่เกียรติยอมรับคำตัดสินของผู่ตัดสินตลอดจนผลของการ แข่งขันที่ฟ้านั้น ๆ ควยความเห็นใจและบริสุทธิ์ใจอย่างแท้จริง
- ฉาแพหรือชนะ ก็จะไม่แสดงออกนอกหนุมามากเกินไป
- เล่นกีฬาตามอุดมคติของการ เล่นกีฬาอย่างแท้จริง โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างอื่นนอกเหนือจากความสนุกสนาน และ สุขภาพอนามัยที่เกิดขึ้นจากการ เล่นกีฬา เป็นที่ตั้งเท่านั้น¹

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1954 บิดดูล์ฟ (Bidduph) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีความสัมฤทธิ์ผลทางการ กีฬาสูง มีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสัมฤทธิ์ผลทาง การกีฬาน้อย บิดดูล์ฟ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความแตกต่างทางค่านิจใจ ของนักเรียนที่เป็นนักกีฬาและที่ไม่ได้เป็นนักกีฬาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบ ว่า นักกีฬาในแต่ละระดับมีคคุณสมบัติทางจิตใจเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม มากกว่านักเรียน ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา²

¹ วรศักดิ์ เพียรชอบ, "น้ำใจนักกีฬา," : 20.

² A.G. Bidduph, "The Study of Athletic Achievements and Social Adjustment of High School Boys," Research Quarterly, 25 (1954) : 1-7.

ในปีเดียวกัน แมคอาฟี (Mc-Afee) ได้ทำการศึกษาทัศนคติความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชายในระดับ 6, 7 และ 8 โดยใช้แบบทดสอบ (The Sportsmanship Preference Record) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบเท่ากับ .80 แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยสถานการณ์ 20 อย่างรวมกัน ผลของการทดสอบปรากฏว่า เด็กนักเรียนชายในระดับ 6-8 มีทัศนคติค่าน้ำใจนักกีฬาต่ำ ต้องปรับปรุงวิธีการสอนและการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาใหม่¹

ในปี ค.ศ. 1963 โบเยอร์ (Bovyer) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยทดลองเพื่อหาวิธีปลูกฝังความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาให้เด็ก โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาของเด็ก ๆ และการเจริญของงานในความรู้นั้น หลังจากเด็กได้ฟังนิทานสั้น ๆ เกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬา โดยนำมาจากหนังสือหลายเล่มและเด็ก ๆ ยังไม่เคยอ่านมาก่อน จำนวน 12 เรื่อง ทั้งก่อนและหลังจากที่เด็กได้ฟังนิทานทั้ง 12 เรื่อง เด็กจะได้รับการขอร้องให้เขียนความหมายของน้ำใจนักกีฬาอย่างอิสระ โดยให้นักเรียนระดับชั้นที่ 4, 5 และ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีนับจำนวนความคิดเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬาที่แตกต่างกันจากเรียงความของเด็ก ส่วนการเปลี่ยนแปลงความรู้วัดได้โดยดูความแตกต่างระหว่างจำนวนความคิดที่แสดงออกมาก่อนและหลังการฟังนิทาน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า จำนวนความคิดที่เขียนออกมาของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กิจกรรมการเล่นและนิทานเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬาอาจจะช่วยหรือไม่ช่วยให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ถ้าจะช่วย

¹ Robert A. Mc-Afee, "A Study of Sportsmanship Attitude of 6th, 7th and 8th Grade Boys," (Unpublished Master's Thesis, University of California at Los Angeles, 1954).

ได้ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็เล็กน้อยจนแทบจะวัดไม่ได้

ในปี ค.ศ. 1966 จอห์นสัน (Johnson) ได้สร้างแบบวัดความมีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ประกอบไปด้วยพฤติกรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจนักกีฬา โดยยกตัวอย่างเหตุการณ์ในการแข่งขันกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล และเบสบอล จำนวน 42 ข้อ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของชุดเอ และชุดบีเท่ากับ .86 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือใจของชุดเอ เท่ากับ .81 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือใจของชุดบี เท่ากับ .82²

ในปี ค.ศ. 1969 แมสเซนเกล (Massengale) ได้ทำการทดลองเพื่อชี้ให้เห็นระดับความแตกต่างของน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งที่มีการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาอย่างเป็นทางการและมีระเบียบ กับการปลูกฝังอย่างไม่เป็นทางการและไม่มีระเบียบ โดยใช้ครูพลศึกษาประจำชั้น 2 คน เป็นผู้ให้การปลูกฝัง ในชั้นแต่ละชั้นจะได้รับการสอนโดยครูคนเดียวกัน โดยใช้นักเรียนระดับชั้นที่ 7 กลุ่มหนึ่ง และนักเรียนระดับชั้นที่ 9 อีกกลุ่มหนึ่ง แต่ละชั้นจะมีกลุ่มควบคุมอยู่ด้วยชั้นละ 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองจะได้รับการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาโดยการเรียนกิจกรรมพลศึกษาทุกครั้ง ในตอนต้นชั่วโมงครั้งละ 10 นาที เป็นเวลา 6 วันติดต่อกัน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการปลูกฝังในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพส่วนบุคคล (Personal Health) หลังจากครบกำหนด 6 สัปดาห์ นำเด็กมาทำแบบสอบ เอส พี อาร์ (SPR Sportsmanship Preference Record) ของแมคอาฟี (Mc-Afee) และประเมินค่าเพื่อนในกลุ่มจากแบบประเมิน

¹George Bovyer, "Children's Concept of Sportsmanship in the 4th, 5th and 6th Grades," The Research Quarterly 34 (October 1963) : 282-287.

²Marion Lee Johnson, "Construction of Sportsmanship Attitude Scales," The Research Quarterly 40 (May 1966) : 312-316.

ค่าของผู้ทดสอบสร้างขึ้นเอง ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าแม้จะใช้ครูคนละคน ผลก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเลย¹

ในปี ค.ศ. 1978 สมิธ (Smith) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินค่าความมีน้ำใจนักกีฬาของผู้ที่เป็นนักกีฬา และผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แบบทดสอบของ ฮาสกินส์ (Haskins Action-Choice) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 นักกีฬาชาย จำนวน 120 คน
- กลุ่มที่ 2 ผู้ชายที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา จำนวน 120 คน
- กลุ่มที่ 3 นักกีฬาหญิง จำนวน 120 คน
- กลุ่มที่ 4 ผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา จำนวน 120 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้หญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าชาย
2. ผู้ที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬามีระดับความมีน้ำใจนักกีฬา

ไม่แตกต่างกัน

3. นักกีฬาหญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักกีฬาชาย
4. ผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬามีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าผู้ชาย

ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา

---

¹ John D. Massengale, "The Effects of Sportsmanship Instruction on Junior High School Boys," (Unpublished Doctor's Dissertation, University of New Mexico, 1969).

5. ประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬาไม่มีผลต่อการพัฒนาความเป็นน้ำใจนักกีฬา
ในแต่ละเพศ¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

¹Essic Dell Smith, "Sportsmanship Evaluation of Athletes and Non-Athletes in Junior and Senior High School," Dissertation Abstracts International 38 (January 1978) : 4028-A.